

قدرت

کیت دودینگ

ترجمه‌ی عباس مخبر

انتشارات آشیان

Power

Keith M. Dowding

University of Minnesota Press 1996

سرشناسه	: دودینگ، کیت Dowding, Keith M.
عنوان و نام پدیداوار	: قدرت / کیت دودینگ؛ ترجمه عباس مخبر.
مشخصات نشر	: تهران؛ آشیان، ۱۳۸۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۰ ص.؛ مصور، جداول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۹۰۸۷۳-۷-۵
یادداشت	: عنوان اصلی: Power.
موضوع	: قدرت (علوم اجتماعی)
شناسه افزوده	: مخبر، عباس، ۱۳۲۲ -، مترجم
ردہ بندي کنگره	: ۱۳۸۰ ۴۲۴۵۳۳۰ JC
ردہ بندي دیوبی	: ۳۰۳/۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۹-۲۴۳۱۹ م

انتشارات آشیان

قدرت

کیت دودینگ

متجم: عباس مخبر

صفحه آرایی: ابراهیم توکلی

طراحی و آماده سازی روی جلد: بهرام داوری، محمد مهدی علی نبا

چاپ چهارم: ۱۴۰۰

تیراز: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۳۵۰۰۰ ریال

مرکز فروش: خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، کوچه فاتحی داریان، پلاک ۵، طبقه اول

تلفن: ۰۹۱۲۱۳۹۹۶۲۵ ۶۶۹۷۷۹۲

Ashian2002@yahoo.com

ISBN: 978-964-90873-7-5

شابک: ۵-۷-۷۵-۹۰۸۷۳-۷-۵

۹۷۸

تمامی حقوق این اثر محفوظ می باشد. تکثیر یا تولید مجدد آن به صورت کلی و جزئی و به هر صورت (چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر و نشر الکترونیکی) بدون اجازه مکتب ناشر منع است.

فهرست

۷	پیشگفتار
۱۱	فصل اول: «قدرت برای» و «قدرت بر»
۱۱	چرا قدرت اهمیت ندارد
۱۴	قدرت و علیت
۱۶	دو مفهوم قدرت
۲۲	دو نوع بازی
۲۷	بازی‌های کشمکش و همکاری
۳۶	مغالطة سرزنش
۳۷	قدرت و نظریه بازی
۳۸	یادداشت‌ها
۳۹	فصل دوم: ساختار و منافع
۴۲	منافع عینی
۴۷	شکل‌گیری اولویت

..... ۵۷	مسئله کنش جمعی
..... ۶۰	مسایل مربوط به تقاضا
..... ۶۸	راه حل های حوزه عرضه
..... ۷۲	کنش جمعی و قدرت سیاسی
..... ۷۳	چگونه ساختارها مردم را تغییر می دهند
..... ۷۶	یادداشت ها
..... ۷۷	فصل سوم: بخت و قدرت
..... ۸۰	محوریت
..... ۸۹	فرق بخت و قدرت
..... ۹۳	رویکرد انگیزه ای به قدرت
..... ۱۰۰	روشی برای مطالعه قدرت
..... ۱۰۶	دانش یا اطلاعات
..... ۱۰۸	اقتدار مشروع
..... ۱۱۰	انگیزه های مشروط مؤثر بر دیگران
..... ۱۱۲	تأثیر انگیزه های ناممشروط بر دیگران
..... ۱۱۳	شهرت
..... ۱۱۸	یادداشت ها
..... ۱۱۹	فصل چهارم: بخت نظام یافته
..... ۱۲۰	بخت نظام یافته سرمایه داران

پیشگفتار

این دومین کتابی است که درباره قدرت نوشته‌ام. جهت‌گیری این کتاب نیز تا حدود زیادی مانند کتاب اول است، اما کمتر به انتقاد از دیگران و بیشتر به توضیح این مطلب پرداخته‌ام که چگونه می‌توانیم قدرت را در جامعه درک کنیم. در این کتاب برخی مضمون‌های کار پیشینم (انتخاب عقلانی و قدرت سیاسی) بسط داده و روش‌های عملی بررسی قدرت را مستقیم‌تر ارایه کرده‌ام. امیدوارم این کتاب هم برای علاقه‌مندان به فلسفه که به مفهوم قدرت می‌پردازند جالب باشد. هم برای علاقه‌مندان به علوم سیاسی که هدف‌شان بررسی قدرت در جامعه است.

بحث قدرت در علوم سیاسی از مدت‌ها قبل مطرح بوده است. این بحث سرانجام در شرایطی کنار گذاشته شد که طرفین آن ظاهراً گمان می‌کردند پیروز شده‌اند. یک سوی این بحث، نخبه‌گرایان¹ بودند که به عقیده آنها، علیرغم وجود ساختارهای دموکراتیک، قدرت عمده‌ای در دست گروه کوچکی از مردم است که براساس منافع مشترک سیاسی، اقتصادی و دیوانسالاری مشکل شده‌اند. در مقابل این گروه، کثرت‌گرایان² بودند که با بررسی‌های موردنی، نتیجه می‌گرفتند که گروه‌های متعدد نخبگان،

1. elitists.
2. pluralists.

سيطره خودرا در حوزه‌های مختلف اعمال می‌کنند، اما این نخبگان غالباً نتوانسته‌اند آنچه را که می‌خواسته‌اند، به دست آورده‌اند. علاوه بر این، در نظام دمکراتیک، قدرت نه فقط از طریق صندوق‌های رأی، بلکه بخصوص از طریق گروه‌های فشار اعمال می‌شود. گروهی دیگر چنین نظر داشتند که قدرت پراکنده بوده، و با مواردی آمیخته است که به آزادی و منافع واقعی مردم مربوط می‌شود؛ آزادی‌ها و منافعی که به فراسوی مرزهایی می‌روند که اغلب مردم آن را درک می‌کنند. نظام قدرت، پیچیده‌تر از آن است که صرفاً با ابزارهای تجربی دانشمندان رفتارگرای علوم سیاسی بتوان به بررسی آن پرداخت. این کتاب می‌گوید ما می‌توانیم به بررسی تجربی قدرت بپردازیم، اما نخست باید بفهمیم که قدرت چگونه عمل می‌کند؛ هم به صورت ^{علیّی}^۱ و به سلله کنش‌های افراد، گروه‌ها و سازمان‌ها، و هم از طریق انگیزه‌هایی که مردم را به رفتار کردن به شیوه‌ای خاص هدایت می‌کنند. کنش‌ها و منافع مردم، از طریق مجموعه مناسباتی که با یکدیگر و دنیای اطراف‌شان دارند، سازمان پیدا می‌کنند. پیش از آنکه به بررسی ^{علیّی} عملکرد قدرت کنش‌گران بپردازیم، باید با ساختن مدلی از نحوه عملکرد این عوامل، آنها را درک کنیم. هنگامی که ساختار قدرت را به قالب مدل می‌ریزیم، در می‌یابیم که به معرفی مفهوم جداگانه‌ای نیاز داریم - بخت^۲ - که به عده‌ای اجازه می‌دهد تا آنچه را که می‌خواهند بدون تلاش به دست آورند. «بخت» با قدرت فرق می‌کند و نداشتن درک درست از آن موجب می‌شود که بسیاری از بحث‌ها به بیراهه کشیده شوند. امیدوارم در این بررسی مختصر درباره قدرت به خواننده نشان دهم که چگونه در تحقیقات تجربی مناسبات قدرت را به قالب مدل بریزد، و در عین حال درک کند که بخش اعظم بحث قدرت در جامعه قدیم، بحثی هنجاری^۳

1. Luck.

2. normative.

بود. یعنی بر انتظارات نویسنده از اینکه جهان چگونه باید باشد استوار بود. به علاوه این مقوله حاوی دیدگاه‌هایی در این‌باره است که جهان چگونه می‌توانست باشد.

کتاب هنگامی نوشته شد که در لندن روی پروژه‌ای در مورد ساخت قدرت کار می‌کردم، و هزینه آن طی بررسی شماره ال ۳۱۱۲۵۳۰۰۸ توسط شورای تحقیقات اجتماعی و اقتصادی تأمین شد.

مایلم از همکارانم در این پروژه که مشوق تحقیق تجربی من بر اساس شیوه‌های جدید درک قدرت بودند، تشکر کنم: پاتریک دان لیوی، دزموند کینگ، هلن مارگتس و یوون رایدن. نتایج تحقیقات ما در کتاب «قدرت در کلان شهر»^۱ که کار مشترک این گروه است، توسط انتشارات دانشگاه کمبریج منتشر خواهد شد.

ضمناً از بریان بری تصحیح دو اشتباه در دست‌نوشته اولیه و اظهارنظرهای کلی او سپاسگزاری کنم.

کیت دودینگ

آکسفورد ۱۹۹۶